

## Summary

Four features of the Lusatian Urnfield culture were recorded in the foundation trenches for the family house in Poláčkova Street (Slavonín cadastral area, Olomouc District).

Marek Kalábek

## Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava) „Kopec“.

Doba bronzová. Místo sběru. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezu: Doposud neodevzdáno oprávněné organizaci, záležitost v jednání.

**Lokalizace: WGS-84: 49.9786089N, 17.8487611E**

Při povrchovém sběru (viz oddíly Neolit, Eneolit, Doba římská a doba stěhování národů), v severozápadní části katastru obce, v polní trati „Kopec“, byly získány keramické zlomky z doby bronzové. V minulosti zde J. Pavelčík i Z. Brachtl identifikovali nálezy kultury lužických popelnicových polí (Pavelčík 1989, 97; Brachtl 1993, 112; 1997, 123). Materiál však nebyl doposud publikován. Ze zdejší lokality také pochází nedávný nález hrotu bronzového kopí s hladkým listem a tulejkou, který učinil R. Světnický (Motěšický 2021, 52). Mezi letošními nálezy se keramika kultury lužických popelnicových polí vyskytuje rovněž. Některé fragmenty mohou pocházet i ze střední doby bronzové. Zejména část mísy s oblou výdutí, leštěným

povrchem a nezvyklým okrajem, vytaženým do širokého jazyku (obr. 20: 1), může ukazovat na středodunajskou mohylovou kulturu, případně na nejstarší fázi kultury lužických popelnicových polí. Době bronzové patří fragment výdutě se zdrsněnou úpravou povrchu ve formě vertikálního prstování (obr. 20: 8). Jiné fragmenty větších nádob, zdobené plastickou lištou (obr. 20: 4, 5) nebo jen důlky (obr. 20: 6, 7), lze zřejmě zařadit do průběhu kultury lužických popelnicových polí. Zlomek šálku nebo amforky, zdobený drobnými horizontálními žlábkami a kosými rýžkami (obr. 20: 2), náleží slezské (případně platěnické) fázi kultury lužických popelnicových polí. Povrch vnitřní strany stěny nese stopy potuhování. Jeden zlomek (obr. 20: 3) lze snad datovat až do platěnické fáze kultury lužických popelnicových polí.

## Literatura

Brachtl, Z. 1993: Terénní průzkum u Vávrovic (okr. Opava).

*Přehled výzkumů 1990*, 112.

Brachtl, Z. 1997: Vávrovice (okr. Opava). *Přehled výzkumů 1993–1994*, 123–124.

Motěšický, J. 2021: *Žárové pohřebiště z mladší doby bronzové z Opavy-Vávrovice, ze záchranného archeologického výzkumu z let 2017 a 2018*. Rkp. diplomové práce. Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědná fakulta v Opavě. Ústav archeologie. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity v Opavě.

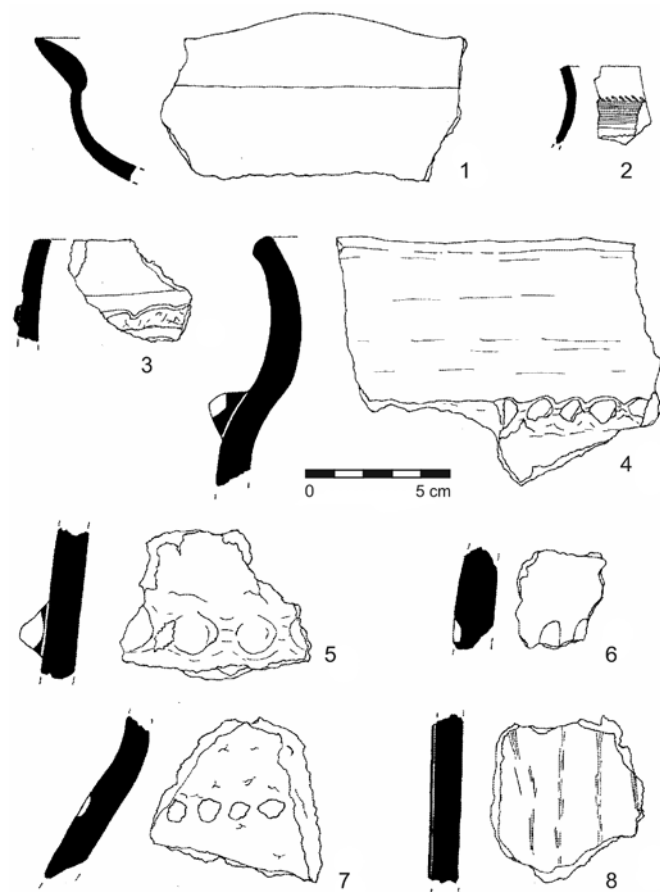
Pavelčík, J. 1989: Terénní průzkum u Vávrovic (o. Opava, okr. Opava).

*Přehled výzkumů 1986*, 96–97.

## Summary

A surface survey carried out in ‘Kopec’ field (Vávrovice cadastral area, Opava District) in 2022 brought another evidence of a Bronze Age occupation at the site (mainly the Lusatian Urnfield culture with a possible presence of the Middle Danube Tumulus culture; Fig. 20).

Jiří Motěšický



Obr. 20. Vávrovice. Výběr keramických nálezů. Kresba J. Motěšický.

Fig. 20. Vávrovice. Selection of the pottery finds. Drawing by J. Motěšický.

## Oslavany (okr. Brno-venkov) „Stará Hora“.

Mohylová středodunajská kultura, velatická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

**Lokalizace: Nepublikováno z důvodu ochrany lokality**

V průběhu června až listopadu 2022 proběhla první fáze záchranného archeologického výzkumu na lokalitě Oslavany „Stará Hora“ pod záštitou Moravského zemského muzea v Brně a společnosti Archaia Brno z. ú. vyvolaná stavbou „Oslavany Stará hora – nová čtvrť pro bydlení“ prováděnou společností Winning Estate Delta s. r. o. Výzkum zahrnoval prostor budoucích cestních komunikací a inženýrských sítí. Na základě starších nálezů a výzkumu, prováděného v tomto prostoru Ústavem archeologické památkové péče Brno, v. v. i, v souvislosti s hloubením kanalizace, byly očekávány situace z období neolitu (Kos 2013). Letecké snímkování a stopy po hledáčích s detektory kovů naznačovaly potenciál lokality.

Vedle období neolitu se na lokalitě Oslavany „Stará Hora“ hojně vyskytují i nálezy z doby bronzové. Na základě keramického materiálu byly identifikovány sídlištní objekty mohylové a velatické kultury. Jedná se především o zásobní a odpadní jámy. Nalezena byla i velatická zásobnice zapuštěná do prostoru domu s kůlovou konstrukcí. To by mohlo svědčit o stáří kůlové

stavby, kterou jinak nelze spolehlivě datovat. Kromě keramického a osteologického materiálu byla objevena i bronzová tor-dovaná jehlice.

### Literatura

Kos, P. 2013: Oslavany (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 55(1), 168.

### Summary

Several features dated to the Bronze Age were excavated during a rescue archeological excavation carried out in 'Stará Hora' field (Oslavany cadastral area, Brno-Country District). The pits yielded numerous pottery sherds, ceramic vessels, animal bones and antlers, and a bronze twisted pin.

Katarína Bučová Čerňavová, Michal Bučo, Alžběta Bedáňová

**Polešovice** (k. ú. Polešovice, okr. Uherské Hradiště; k. ú. Moravský Písek, okr. Hodonín)

**„Nivky“, parc. č. 1940, 1944, 1947, 1948, 1951, 1952, 3481–3483.**

Mladší doba bronzová, velatická kultura. Depot. Průzkum detektorem kovu. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

**Lokalizace: WGS-84: 49.0124864N, 17.3423344E**

V březnu roku 2022 byl na trati „Nivky“ (v literatuře též uváděné jako „Zmolky“) v Polešovicích (a částečně na k. ú. Moravský Písek, okr. Hodonín) neznámým nálezcem náhodně objeven soubor pěti fragmentů srpů, který byl zprostředkovaně předán pracovníkům Slováckého muzea v Uherském Hradišti, p. o. Lokalizace nálezu odpovídá místu objevu depotu bronzových artefaktů, který zde byl postupně vyzvedáván v letech 1990–1993 (Skopal 1993, 80). Jeho původní uložení bylo ověřeno sondážním výzkumem v srpnu roku 1994 (Salaš 1997). Další prospekce zde byla provedena v roce 1996 (Salaš 2005, 377–378).

Po oznámení nálezu byla naplánována a zrealizována dohledávka artefaktů pomocí detektorů kovů za účasti archeologů ze dvou spolupracujících institucí (Z. Kuchař, M. Popelka) a osmi spolupracovníků s detektory. Okolí místa původního uložení depotu bylo systematicky prohledáno. Podařilo se vyzvednout 44 bronzových artefaktů, přičemž u většiny z nich lze předpokládat, že pochází z původního depotu. Všechny předměty byly zaměřeny pomocí stanice GPS s vysokou přesností. Mezi předměty v souboru dominují bronzové slitky a fragmenty srpů (14 slitků, 10 fragmentů srpů). Soubor dále obsahuje jednu celou jehlici a dva fragmenty jehlic, dvě tyčinky s kvadratickým průřezem, zlomky dvou nákrčníků, fragment dýky s jazykovitou rukojetí (Vladár 1974, 50–51), lunicovitý závěsek, bronzový korálek, fragment štítové spony, náramek, kroužek, kuželovitou tulej se dvěma otvory, tři fragmenty této tuleje a tři neurčitelné fragmenty (obr. 21).

Depot je datován do období mladší doby bronzové, odpovídá horizontu Drslavice velatické kultury. Jedná se o depot převážně zlomků artefaktů spadajících do různých funkčních kategorií. Původně byl uložen nejméně ve třech keramických nádobách a posléze rozorán v době zemědělského využívání lokality.

### Literatura

Salaš, M. 1997: *Der urnenfelderzeitliche Hortfund von Polešovice*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Skopal R, 1993: Depot bronzové suroviny z mladší doby bronzové v Polešovicích (okr. Uh. Hradiště). *Přehled výzkumů* 1990, 80, tab. 10.

Vladár, J. 1974: *Die Dolche in der Slowakei*. Prähistorische Bronzefunde VI(3). München: Beck.



**Obr. 21.** Polešovice, „Nivky“. Vybrané artefakty z detektorové prospekce. Foto Z. Kuchař.

**Fig. 21.** Polešovice, 'Nivky'. Selection of the finds from the metal detector survey. Photo by Z. Kuchař.

### Summary

A findspot ('Nivky' field, Polešovice cadastral area, Uherské Hradiště District and Moravský Písek cadastral area, Hodonín District), where the Late Bronze Age hoard was found, was surveyed using metal detectors. The prospection yielded 44 bronze artefacts (Fig. 21).

Zdeněk Kuchař

**Polešovice** (okr. Uherské Hradiště)

**„Nivky“, trasa D55.**

Starší doba bronzová, věteřovská skupina, mladší doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

**Lokalizace: WGS-84: 49.0156464N, 17.3550589E**

V první polovině roku 2022 byl dokončen průzkum trasy dálnice D55 (levá polovina trasy) v lokalitě „Nivky“ na k. ú. Polešovice. Výzkum navazoval na etapu z roku 2021 (podrobněji viz oddíl Doba železná). Mezi prozkoumanými situacemi byly zachyceny také objekty starší a mladší doby bronzové.